

Τίτλος πρωτοτύπου: *LE CANTIQUE DES CANTIQUES*
Traduit de l'hébreu avec une étude sur le plan, l'âge et le caractère
du poème

Συγγραφέας: Ernest Renan

Copyright © ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε., 2023

Για την παρούσα μετάφραση στην ελληνική γλώσσα σε όλον τον κόσμο
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του πα-
ρόντος έργου συνολικά ή τμηματικά με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσον
χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΣΕΙΡΑ: ΠΟΙΗΣΗ

ISBN: 978-618-5617-32-5

Εκδόσεις ΣΤΕΡΕΩΜΑ Α.Ε. / ΣΙΟΛΑ-ΑΛΕΞΙΟΥ

Κομνητών 24, Αθήνα 11472

Τηλ. 210-6426393

Fax 210-6459312

E-mail: info@stereoma-sa.gr

<http://www.stereoma-sa.gr>

Facebook: Εκδόσεις Στερέωμα

ERNEST RENAN

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΕΒΡΑΪΚΑ

ΜΕ ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ, ΤΗ ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ
ΤΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ, ΕΠΙΜΕΤΡΟ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΜΠΟΤΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΕΡΕΩΜΑ

ERNEST RENAN

LE CANTIQUE
DES CANTIQUES

TRADUIT DE L'HÉBREU

AVEC UNE ÉTUDE

SUR LE PLAN, L'ÂGE ET LE CARACTÈRE DU POÈME

NEUVIÈME ÉDITION

PARIS

CALMANN-LÉVY, ÉDITEURS

3, RUE AUBER, 3

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή (της Ιφιγένειας Μποτουροπούλου)	11
Πρόλογος	29
Μελέτη για το διάγραμμα, τη χρονολόγηση και τον χαρα- κτήρα του ποιήματος	37
ΤΟ ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ	147
Μετάφραση στην οποία έχουν προστεθεί τα χωρίσματα και οι σκηνικές εξηγήσεις	167
Επίμετρο (της Ιφιγένειας Μποτουροπούλου)	197
Ενδεικτική Βιβλιογραφία	202
Ερνέστ Ρενάν: Βιογραφικό σημείωμα	203

ΕΙΣΑΓΩΓΗ*

Στόχος της παρούσας έκδοσης είναι να παρουσιάσει το εμβληματικό για τη θρησκεία, αλλά και πολύ σημαντικό για τη λογοτεχνία και τις τέχνες, εβραϊκό αυτό κείμενο και να σχολιάσει την επιτυχημένη μεταφορά του στη γαλλική γλώσσα από τον Ερνέστ Ρενάν, τον ξεχωριστό Γάλλο διανοητή, που σφράγισε με τα έργα του τον 19ο αιώνα και ανέδειξε την επιστημονική σκέψη σε πολλούς τομείς, όπως η Ιστορία των Θρησκειών, η Αρχαιολογία, η Φιλοσοφία, η Ερμηνευτική και η Επιγραφική, μεταξύ άλλων. Εκείνο όμως που χαρακτήρισε τα γραπτά του, πέρα από την επιστημονική αξία τους, είναι ότι θεωρούνται και μνημεία της γαλλικής λογοτεχνίας. Ειδικότερα, η μετάφραση του *Άσματος Ασμάτων* δείχνει πόση δυναμική μπορεί να κρύβει η γαλλική γλώσσα ως εργαλείο έκφρασης από έναν χρήστη του λόγου του διαμετρήματος του Ερνέστ Ρενάν.

Το συγκεκριμένο κείμενο θεωρείται, απ' όσο γνωρίζουμε, το μοναδικό ερωτικό ιερό κείμενο της Παλαιάς Διαθήκης. Ωστόσο η Δυτική Εκκλησία, στην προσπάθειά της να εξαλείψει κάθε ερωτική νύξη, πέρα από το γεγονός ότι απαγορεύει τη χρήση του στις θρησκευτικές ακολουθίες,

---

* Τα περισσότερα στοιχεία αυτής της εισαγωγής αντλήθηκαν από: Μποτουροπούλου Ιφιγένεια, «Το Άσμα Ασμάτων και η γαλλική μετάφρασή του από τον Ερνέστ Ρενάν», στο: *Διασταυρώσεις*, Αθήνα 2011, Ινστιτούτο του Βιβλίου Α. Καρδαμίτσα, σσ. 353-365.

έχει καταλήξει στην αποδοχή μιας μετάφρασης με εντελώς απρόσωπο ύφος, που έχει σχεδόν αποστεγνώσει το κείμενο από κάθε συναίσθημα. Η μετάφραση του Ρενάν, κατά την άποψή μας, αποκαθιστά τον πραγματικό χαρακτήρα του κειμένου, αποδίδοντας με μεγάλη ευαισθησία την ερωτική αύρα, από την οποία άλλωστε διαπνέεται το πρωτότυπο. Σε αντίθεση με την Καθολική, η Ορθόδοξη Εκκλησία το μνημονεύει σε θεομητορικές εορτές και, κυρίως, εορτές αγίων γυναικών. Η ιουδαϊκή παράδοση, από την άλλη πλευρά, θεωρεί το έργο αυτό αλληγορία της τρυφερής σχέσης του Γιαχβέ και του περιούσιου λαού του, γι' αυτό και όρισε να γίνονται αναγνώσεις του κατά την εορτή του Πάσχα.

Προέλευση του κειμένου

Το Άσμα Ασμάτων (*Shir hashshirim* [εβρ.] = «το πιο ωραίο απ' όλα τα τραγούδια») ανήκει στα Ποιητικά Βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, μαζί με τον *Ψάλμο*, τους *Ψαλμούς*, τις *Παροιμίες* και τον *Εκκλησιαστή*.

Ο τίτλος του, που σημαίνει «Το κατεξοχήν Άσμα»,¹ δείχνει ότι είναι ένα από τα καλύτερα έργα της εβραϊκής ποίησης. Αποδίδεται, σύμφωνα με την επικρατέστερη ιουδαϊκή και χριστιανική εκδοχή, στον βασιλιά Σολομώντα,² ο

---

1. Η έκφραση «άσμα ασμάτων», με την οποία επιγράφεται το έργο, είναι εβραϊκή ιδιομορφία. Όταν η δεύτερη λέξη τίθεται σε γενική πληθυντικού (όπως π.χ. «άγια των αγίων»), είναι σαν υπερθετικός βαθμός, κι έτσι ο τίτλος του βιβλίου δηλώνει: «το πιο όμορφο τραγούδι».

2. Αποδίδεται στον βασιλιά Σολομώντα, χωρίς όμως κάποια επι-

οποίος βασίλευσε τον 10ο αιώνα π.Χ. (961-922). Το *Άσμα Ασμάτων* αποτέλεσε, και συνεχίζει να αποτελεί και στις μέρες μας, ένα άλυτο μυστήριο όσον αφορά την πατρότητα και το περιεχόμενό του, τόσο για τους θεολόγους και τους φιλόλογους, τους ιστορικούς και τους εθνολόγους, όσο και για τους λογοτέχνες και τους κριτικούς λογοτεχνίας, αλλά και τους παντός είδους σχολιαστές και ερμηνευτές κειμένων. Αναρίθμητες είναι οι υποθέσεις που έχουν διατυπωθεί σχετικά με το ερώτημα πώς ένα κείμενο με το συγκεκριμένο ύφος και περιεχόμενο συγκαταλέγεται στα ιερά βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι παραμένουν, ακόμα και σήμερα, σκοτεινά τα σημεία που αφορούν τη φύση του, το νόημά του, ακόμα και τη διάταξή του και είναι ενδεικτικό της σημασίας που αποδίδεται στο κείμενο αυτό τόσο από την επίσημη θρησκεία, όσο και από τον κόσμο της λογοτεχνίας.

Οφείλουμε, επιπλέον, να επισημάνουμε και το ενδιαφέρον των εικαστικών καλλιτεχνών, οι οποίοι χρησιμοποίησαν το *Άσμα Ασμάτων* κατά κόρον ως πηγή έμπνευσης στα έργα τους, καθώς και το ενδιαφέρον των καλλιτεχνών στον χώρο της μουσικής.

Οι θεολογικές κυρίως διαφοροποιήσεις δεν κατορθώνουν ωστόσο να μειώσουν στο ελάχιστο το ενδιαφέρον των σχολιαστών το οποίο συνεχίζει να ανανεώνεται από τους σχολιαστές, άλλοι μιν παραδέχονται ότι υπάρχει συνεχόμενη δράση που συνδέει μεταξύ τους όλα τα μέρη του ποιήμα-

---

στημονική τεκμηρίωση, επειδή ίσως το όνομά του αναφέρεται έξι φορές στο κείμενο. Στον Σολομώντα αποδίδονται, άλλωστε, εκτός από τη Σοφία Σολομώντος, οι *Παροιμίες* και ο *Εκκλησιαστής*.

τος, ώστε να εμφανίζεται σαν κανονική σύνθεση, άλλοι δε θεωρούν ότι το κείμενο αυτό δεν είναι παρά μια σειρά από ερωτικά τραγούδια, χωρίς δραματουργική δράση, τα οποία συνδέει μόνο η αναλογία του θέματος. Εύλογο είναι επίσης και ένα δεύτερο ερώτημα, που αφορά το είδος του: πρόκειται για δράμα ή για λυρικό ποίημα; Ορισμένοι φιλόλογοι θεωρούν το *Άσμα Ασμάτων* δραματικό ποίημα, είδος που ανήκει στο μελόδραμα. Άλλοι σχολιαστές το χαρακτηρίζουν ανθολογία μικρών ποιημάτων, και θεωρούν ότι έχει ως μοναδικό προορισμό του να παρουσιάσει, μέσα από το γραφικό πλαίσιο στο οποίο εκτυλίσσεται η ιστορία της ηρωίδας Σουλαμίτιδος, τα ήθη και τα έθιμα των γάμων της Ανατολής.³ Τελικά οδηγούμαστε στον συλλογισμό ότι είναι συγχρόνως δράμα και λυρικό ποίημα.

Μια άλλη ερμηνεία του κειμένου, την οποία καταδικάζει ως βέβηλη η Εκκλησία, εστιάζει μόνο στο κατά λέξη περιεχόμενο του έργου, οπότε αναδύεται αυτούσιος ο σαρκικός έρωτας του ζευγαριού. Η μυστικιστική θρησκευτική ή συμβολική ερμηνεία, από την άλλη, αποδέχεται την κατά λέξη ερμηνεία του ποιήματος, αλλά θεωρεί την ένωση του Σολομώντα με την κόρη του βασιλιά της Αιγύπτου ως το σύμβολο της μυστικιστικής ένωσης του Ιησού με την Εκκλησία, ή ακόμα με την ανθρώπινη ψυχή, δηλαδή της ένωσης του Θεού με το ανθρώπινο είδος. Επομένως μπορούμε να αποδεχτούμε ότι το έργο έχει συγχρόνως ιστορική αλλά και συμβολική σημασία.

---

3. Laffont-Bompiani, *Le nouveau dictionnaire des œuvres*, τόμ. 1, Paris, 1994, éd. Laffont, σσ. 838-839.

Θεματική του κειμένου

Θέμα του ποιήματος, όπως αναφέραμε ήδη, είναι ο αμοιβαίος έρωτας μεταξύ ενός άνδρα, του Σολομώντα, και μιας γυναίκας, της Σουλαμίτιδος, ο κοινός πόθος τους να ενωθούν, ο απέραντος θαυμασμός που εκδηλώνουν ο ένας για τον άλλον και η ανείπωτη ευτυχία που νιώθουν, όταν, μετά από πολλά εμπόδια, πραγματοποιείται επιτέλους η ένωσή τους. Τα συναισθήματά τους εκφράζονται μέσα από ένα είδος διαλογικού άσματος σε ενότητες και στίχους, το οποίο μπορεί να χωριστεί σε έξι σκηνές, καθώς η δράση τοποθετείται σε διαφορετικά μέρη. Το γεγονός αυτό ενισχύει την άποψη την οποία διατύπωσε και υποστήριξε ο Ρενάν στη δική του έκδοση, ότι δηλαδή πρέπει να το προσεγγίσει κανείς ως θεατρικό έργο, εισάγοντας σκηνικές εξηγήσεις, που, όπως θα δούμε στην πορεία, βοηθούν στην ουσιαστική κατανόηση του κειμένου. Εκτός από τα δύο κύρια πρόσωπα, δηλαδή τον Σολομώντα και τη Σουλαμίτιδα, υπάρχουν στο ποίημα και δευτερεύοντα πρόσωπα: ο ανώνυμος νεαρός βοσκός, ο οποίος προσπαθεί να κερδίσει την αγάπη της Σουλαμίτιδος, οι αδελφοί της, οι φύλακες της πόλης και οι κοπέλες της Ιερουσαλήμ.

Το ποίημα της Παλαιάς Διαθήκης διαιρείται σε οκτώ ενότητες, που περιλαμβάνουν έξι σκηνές, διάταξη την οποία ακολουθούν όλες οι υπάρχουσες μεταφράσεις ή αποδόσεις του κειμένου, και έχει ως εξής: στην πρώτη σκηνή, η βοσκοπούλα Σουλαμίτις αναζητά τον αγαπημένο της. Μεσολαβούν διάλογοι με παρθένες της Ιερουσαλήμ, και στη συνέχεια τρυφερότητες με τον αγαπημένο της. Στη δεύτερη σκηνή, η ηρωίδα αποκοιμιάται και βλέπει σε όνειρο την

ομορφιά και τον έρωτα του αγαπημένου άνδρα. Στην τρίτη σκηνή, επιτελούνται οι μυστικοί γάμοι: η Σουλαμίτις εισέρχεται επισήμως στην Ιερουσαλήμ, ενώ ο αγαπημένος της εκθειάζει την ομορφιά της μυστικής συζύγου του, η οποία με τη σειρά της επαναλαμβάνει τους ίδιους επαίνους προς τον σύζυγό της. Στην τέταρτη σκηνή, η Σουλαμίτις και ο έρωτάς της, που ολοένα και μεγαλώνει, δοκιμάζονται. Στην πέμπτη σκηνή, γινόμαστε μάρτυρες της ιερής ένωσης των δύο πρωταγωνιστών. Στην έκτη σκηνή, τέλος, ο έρωτας στεφανώνεται στον ουρανό.

Μεταφράσεις του κειμένου

Η πρώτη μετάφραση του *Ύσματος Ασμάτων* έγινε στην κοινή ελληνική από τους Εβδομήκοντα Γραμματικούς (Ο΄) της Αλεξάνδρειας, κατά τον 3ο αιώνα π.Χ., και έκτοτε το ποίημα γνώρισε αναρίθμητες μεταφράσεις, αποδόσεις και παραφράσεις από σημαντικούς ανθρώπους των γραμμάτων, όπως, μεταξύ άλλων, ο επιφανής απολογητής του χριστιανισμού Ωριγένης,⁴ ο Γρηγόριος Θεολόγος,⁵ ο Γρηγόριος ο Νύσσης,⁶ ο Μιχαήλ Ψελλός⁷ κ.ά.

---

4. Ωριγένης Αδαμάντιος (3ος αι. μ.Χ.), θεολόγος. Υπήρξε μια από τις σημαντικότερες μορφές των πρωτοχριστιανικών χρόνων, πατέρας της βιβλικής εξηγητικής.

5. Γρηγόριος Ναζιανζηνός ο Θεολόγος (3ος αι. μ.Χ.), Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, μέγας ρήτορας της Εκκλησίας.

6. Γρηγόριος επίσκοπος Νύσσης (4ος αι. μ.Χ.), θεολόγος, δεινός ρήτορας.

7. Μιχαήλ Ψελλός (11ος αι.), Βυζαντινός λόγιος, φιλόσοφος, ιστο-

ΤΟ ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΑ¹⁷⁰

I

Ας μου δώσει ένα φιλί με το στόμα του! Τα χάρδια σου 1, 2
είναι πιο γλυκά κι απ' το κρασί, όταν αναμειγνύονται 3
με την ευωδιά των υπέροχων αρωμάτων σου· το όνομά
σου είναι διάχυτο μύρο· γι' αυτό σ' αγαπούν οι κοπέλες.
Πάρε με μαζί σου· ας τρέξουμε μαζί. Ο βασιλιάς 4
μ' ανάγκασε να μπω στο χαρέμι του.
Τα πάθη μας και οι χαρές μας είναι για σένα μόνο. Πιο
πολύ αξίζουν τα χάρδια σου από το κρασί! Πόσο δίκιο
έχουν που σ' αγαπούν!

II

Είμαι μαύρη, αλλά είμαι όμορφη, κοπέλες της Ιερουσα- 1, 5
λήμ, σαν τις σκηνές του Κηδάρ, σαν τα περίπτερα
του Σολομώντα. Μη με περιφρονείτε που είμαι λιγάκι 6

---

170. Αυτός ο τίτλος είναι μεταγενέστερος της σύνθεσης του ποιή-
ματος και περικλείει μια προφανώς λανθασμένη απόδοση.

μαύρη: είναι που μ' έκαψε ο ήλιος. Οι γιοι της μάνας μου με μίσησαν· μ' έστειλαν στα χωράφια να φυλάω τ' αμπέλια. Αλίμονο! Τον αμπελώνα τον δικό μου δεν τον φύλαξα καλά.

III

- 1, 7 Πες μου, ω εσύ που η καρδιά μου αγαπά, πού οδηγείς τα πρόβατά σου, πού τα ξεκουράζεις το μεσημέρι, για να μην περιπλανιέμαι σαν χαμένη γύρω από τα κοπάδια των φίλων σου.
- 8 Αν και είσαι τόσο απλοϊκή, ω εσύ η πιο όμορφη των γυναικών, βάδισε πίσω από το κοπάδι σου και βόσκησε τα ερίφιά σου κοντά στις καλύβες των βοσκών.

IV

- 1, 9 Με τη φοράδα μου, όταν είναι ζεμένη στο άρμα που μου
10 στέλνει ο Φαραώ,¹⁷¹ σε συγκρίνω, ω φίλη μου. Οι παρειές σου είναι στολισμένες με σειρές μαργαριτάρια,

---

171. Αναφέρεται σε ένα άρμα από τα πολλά που είχε προμηθευτεί ο Σολομών από την Αίγυπτο, τα άλογα των οποίων ήταν διακοσμημένα με στολίδια όμοια με περιδέραια.

ο λαιμός σου με σειρές κοράλλια. Θα σου φτιάξουμε 11
χρυσά περιδέραια διάστικτα με ασήμι.

V

Ώση ώρα ο βασιλιάς είναι στο ντιβάνι σου, ο νάρδος που με 1, 12
μυρώνει¹⁷² μ' έκανε να νιώσω την ευωδιά του. Ο αγα- 13
πημένος μου είναι για μένα μοσχοβολιά από σμύρνα·
θα αναπαυθεί ανάμεσα στα στήθη μου. Ο αγαπημένος 14
μου είναι για μένα ένα τσαμπί αγριομυρτιά από τα
αμπέλια του Ενγαδδεί.

Ναι, είσαι όμορφη, φίλη μου! Ναι, είσαι όμορφη! Τα 15
μάτια σου είναι μάτια περιστέρας.

Ναι, είσαι όμορφος, αγαπημένε μου! Ναι, είσαι χαριτω- 16
μένος! Το κρεβάτι μας είναι κρεβάτι από πρασινάδες.

Τα δοκάρια του παλατιού μας είναι από κέδρο, τα φατ- 17
νώματά μας από κυπαρίσσι.

Είμαι ο νάρκισσος του Σαρών, ο κρίνος των κοιλάδων! 11, 1

Σαν κρίνος μέσα στ' αγκάθια, έτσι είναι η φίλη μου 2
ανάμεσα στις κοπέλες.

---

172. Δηλαδή τον εραστή της, η σκέψη του οποίου είναι σαν άρωμα για εκείνη.

- 3 Σαν μηλιά ανάμεσα στα δέντρα του δάσους,¹⁷³ έτσι είναι
ο αγαπημένος μου ανάμεσα στους νέους. Πολύ καιρό
επιθύμησα να καθίσω στη σκιά του, και ο καρπός του
είναι γλυκός στον ουρανίσκο μου.
- 4 Με οδήγησε στο κελάρι· το λάβαρο που υψώνει επάνω
5 μου είναι ο έρωτας.¹⁷⁴ Στηρίξτε με με λίγο κρασί,
δυναμώστε με με καρπούς, γιατί πεθαίνω από έρωτα.
- 6 Το αριστερό χέρι του συγκρατεί το κεφάλι μου, και το
δεξί του μ' αγκαλιάζει.
- 7 Σας εξορκίζω, κόρες της Ιερουσαλήμ, στις γαζέλες και
στις ελαφίνες των αγρών, μην ξυπνάτε, μην ξυπνάτε
την αγαπημένη μου, πριν το θελήσει εκείνη.

VI

- π, 8 Είναι η φωνή του αγαπημένου μου! Να τον που έρχε-
ται πηδώντας πάνω απ' τα βουνά, διασχίζοντας τους
9 λόφους. Ο αγαπημένος μου μοιάζει με ζαρκαδι ή με
νεβρό μιας ελαφίνας. Να τον που στέκεται πίσω από
το τείχος, κοιτάζει απ' το παράθυρο, παραμονεύει στο

---

173. Δηλαδή σαν δέντρο με καρπούς ανάμεσα σε άκαρπα δέντρα.

174. Σήκωναν μια σημαία πάνω στα κελάρια όπου μοιραζόταν το κρασί. Βλ. *Moallaca* d'Antara, στ. 52 και εκείνη του Lépid, στ. 58. Caussin de Perceval, *Essai sur l'Histoire des Arabes*, τόμ. II, σ. 525.

καφασωτό. Μου λέει: «Σήκω, φίλη μου, ωραία μου, 10
 και έλα. Γιατί να, τέλειωσε ο χειμώνας· πέρασε η 11
 βροχή· χάθηκε. Τα λουλούδια αρχίζουν να προβάλ- 12
 λουν στη γη· ο καιρός των τραγουδιών πλησιάζει. Η
 φωνή του τρυγονιού ακούστηκε στους αγρούς· τα νεαρά 13
 βλαστάρια της συκιάς αρχίζουν να κοκκινίζουν· το αν-
 θισμένο αμπέλι σκορπίζει το άρωμά του. Σήκω, φίλη
 μου, ωραία μου, και έλα. Περιστέρα μου, φωλιασμένη 14
 στις σχισμές της πέτρας, κρυμμένη στην κορυφή του
 βράχου, δείξε μου το πρόσωπό σου, κάνε με ν' ακούσω
 τη φωνή σου· γιατί η φωνή σου είναι γλυκιά και το
 πρόσωπό σου χαριτωμένο».

Πιάστε αυτές τις αλεπούδες, αυτές τις μικρές αλεπούδες, 15
 που αφανίζουν τα αμπέλια· γιατί το αμπέλι μας είναι
 ανθισμένο.

Ο αγαπημένος μου είναι δικός μου κι εγώ δική του... Ο 16
 αγαπημένος μου, που βόσκει το κοπάδι του ανάμεσα
 στα κρίνα...¹⁷⁵ Όταν πέφτει η ζέστη και γέρνουν οι 17
 σκιές, γύρισε πίσω, μοιάσε, πολυαγαπημένε μου, με
 το ζαρκάδι ή με το νεβρό των ελαφίνων στα λαγκάδια
 των βουνών.

---

175. Οι αγροί του Σαρών είναι, σε ορισμένες εποχές, γεμάτοι με κρίνα, όπως οι δικοί μας με κολχικό το φθινόπωρο.

VII

- III, 1 Πάνω στο στρώμα μου, τη νύχτα, αναζήτησα εκείνον
 που η καρδιά μου αγαπά· τον αναζήτησα και δεν
 2 τον βρήκα... «Ας σηκωθούμε, είπα στον εαυτό μου, ας
 κάνουμε τον γύρο της πόλης, ας διατρέξουμε τις αγορές
 και τις πλατείες, ας ψάξουμε εκείνον που η καρδιά
 3 μου αγαπά». Τον αναζήτησα και δεν τον βρήκα... Με
 συνάντησαν οι φύλακες που κάνουν περιπολία στην
 πόλη: «Μήπως είδατε, τους είπα, εκείνον που η καρδιά
 4 μου αγαπά;» Τους είχα μόλις προσπεράσει, όταν βρήκα
 εκείνον που η καρδιά μου αγαπά· τον κράτησα, και
 δεν τον άφησα μέχρις ότου τον οδήγησα στο σπίτι της
 μητέρας μου, στο δωμάτιο αυτής που με γέννησε.
 5 Σας εξορκίζω, κοπέλες της Ιερουσαλήμ, στις γαζέλες και
 στις ελαφίνες των αγρών, μην ξυπνάτε, μην ξυπνάτε
 την αγαπημένη μου, πριν το θελήσει εκείνη.

VIII

- III, 6 Τι είναι αυτό που υψώνεται από την έρημο¹⁷⁶ σαν στήλη

---

176. Δηλαδή «που φαίνεται στον ορίζοντα», καθώς η Ιερουσαλήμ ήταν περιστοιχισμένη, σε κάποια απόσταση, από μια ζώνη ερήμων.